

Hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật chăm sóc lúa vụ mùa

1. Quản lý nước trên ruộng

- Tưới nước: Sau khi cấy để lớp nước nông 3-5 cm nhằm tạo điều kiện cho lúa bén rễ, hồi xanh và bước vào giai đoạn đẻ nhánh được tốt, tăng khả năng chống nóng cho cây, giúp tăng hiệu quả khi sử dụng thuốc trừ ốc và thuốc trừ cỏ. Giai đoạn lúa đẻ nhánh giữ mực nước 1-2 cm ruộng giúp lúa đẻ nhánh khỏe, đẻ tập trung. Vụ mùa thời tiết nắng nóng vì vậy không nên để mực nước trong ruộng quá cao làm cây yếu, gây thối nõn. Cuối giai đoạn đẻ nhánh (đạt 300-350 dảnh/m²) thì rút nước phơi ruộng (chỉ nên thực hiện ở những chân đất chủ động tưới tiêu). Thời gian phơi ruộng khoảng từ 7-10 ngày.

* Tác dụng của biện pháp rút nước phơi ruộng

+ Hạn chế lúa đẻ nhánh vô hiệu, tăng được hiệu quả phân bón và quần thể ruộng lúa được thông thoáng.

+ Bộ rễ ăn sâu và ra nhiều rễ mới nổi trắng trên bề mặt ruộng làm tăng khả năng chống đổ và hút dinh dưỡng của cây lúa.

+ Làm bộ lá đứng và cứng có tác dụng tăng khả năng quang hợp.

+ Môi trường ruộng lúa khô và thoáng nên hạn chế được sâu bệnh hại.

2. Dặm tỉa đảm bảo mật độ

Ngay sau khi cấy cần kiểm tra trên ruộng nếu bị mất khoảng cần tiến hành tỉa dặm ngay để đảm bảo mật độ. Vụ mùa thời điểm dặm tỉa kết thúc tối đa là 7 ngày sau khi cấy.

3. Kỹ thuật bón phân

- Cần bón phân cân đối giữa đạm - lân và kali.

- Bón phân đúng thời điểm, thực hiện phương châm nặng đầu, nhẹ cuối, không nên bón đạm muộn làm cây phát triển quá mạnh về thân lá giai đoạn sau.

- Lượng phân bón và các giai đoạn bón tùy từng chân đất có thể sử dụng:

- Lượng phân tính cho 1 sào Bắc bộ (đã trừ lượng bón lót): 15-17kg NPK(12.5.10); Bón thêm 2kg Đạm ure; 1,5kg Kali clorua; Chia ra các lần bón:

+ Bón thúc 1: Khi lúa bén rễ hồi xanh 10 kg NPK (12.5.10)+2 kg đạm ure;

+ Bón thúc 2: Bón nuôi đòng khi lúa có cút gián: 5-7kg NPK (12.5.10) + 1,5 kg Kali clorua.

Chú ý: Đối với vụ mùa không nên bón phân qua lá, trừ khi phải dùng để xử lý bệnh. Nên bón phân vào buổi sáng sớm và chiều muộn lúc trời mát mẻ. Nên sử dụng phân bón tổng hợp.

4. Cách phòng trừ các sâu bệnh hại

Do điều kiện thời tiết vụ Mùa có mưa nhiều và nắng nóng xen kẽ, ẩm độ không khí cao là điều kiện thuận lợi cho các đối tượng sâu, bệnh hại phát sinh, phát triển và gây hại trên lúa.

- Không nên bón quá nhiều phân đạm gây thừa đạm sẽ làm lúa bị lép, đổ dễ bị sâu bệnh gây hại. Cần bón cân đối đạm - lân - Kali.

- Theo dõi các bản tin dự tính, dự báo tình hình sâu bệnh hại và sự chỉ đạo hướng dẫn phòng trừ trong từng thời kỳ của các cơ quan chức năng trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc qua các phương tiện thông tin đại chúng kết hợp với thường xuyên thăm đồng để phát hiện sâu bệnh hại kịp thời và có biện pháp xử lý. Từ giai đoạn này tới cuối vụ trên lúa mùa thường xuất hiện các đối tượng sâu, bệnh hại như: Ốc bươu vàng, sâu cuốn lá, sâu đục thân, rầy nâu, bệnh đốm sọc vi khuẩn, bệnh bạc lá, bệnh vàng lá sinh lý... Cách xử lý đối với một số đối tượng sâu bệnh hại chính như sau:

+ Ốc bươu vàng: Thường gây hại nặng bằng cách cắn ngang cây lúa non từ sau khi cấy đến khi lúa được 30 ngày tuổi. Ốc bươu vàng hoạt động chủ yếu vào sáng sớm, chiều tối và ban đêm. Biện pháp phòng trừ: Nhặt ốc và trứng ốc bằng tay vào buổi sáng hoặc buổi chiều. Sử dụng các loại lá cây mà ốc bươu vàng ưa thích như lá chuối, lá đu đủ, xo mít, để tập trung ốc bươu vàng, giúp dễ bắt và diệt. Cắm cọc như ốc bươu vàng đẻ trứng và tiến hành thu gom ổ trứng thường xuyên tại các cọc cắm, trên bờ cỏ và trên thân cây lúa, nhằm hạn chế lượng ốc nở ra gây hại lúa. Những nơi ốc bươu vàng sống tập trung, nếu chủ động nước có thể sử dụng 1 trong số các loại thuốc trừ ốc bươu vàng như: Bosago 12AB, Apple 700WP, Awar 700WP,... Với những ruộng bị ốc bươu vàng gây hại cần cấy dặm bổ sung ngay, kết hợp tăng cường chăm sóc, bón phân để thúc đẩy cây lúa đẻ nhánh mạnh.

+ Sâu cuốn lá nhỏ: Một năm sâu cuốn lá nhỏ có từ 7 đến 8 lứa. Lứa gây hại giai đoạn này là lứa thứ 5 và thứ 6. Lúa bị hại lá bị sâu ăn mất phần diệp lục nên có màu bạc trắng, làm giảm hiệu suất quang hợp dẫn tới giảm năng suất. Khi đạt và vượt ngưỡng mật độ trên 20 con/m² bà con sử dụng một trong số các loại thuốc: Virtako, Tanggo 800WG,...

+ Sâu đục thân hai chấm: Giai đoạn sắp tới lứa thứ 5 gây hại giai đoạn lúa trổ gây ra hiện tượng bông bạc. Sử dụng các loại thuốc BVTV phun khi sâu non nở rộ (mật độ $\geq 0,5$ ổ trứng/m²): Dibadan, Tanggo,...

+ Rầy nâu: Thường tập trung ở phần gốc lúa chích hút nhựa cây làm lúa bị vàng và chết. Khi mật độ trên 3.000 con/m² phun trừ rầy bằng 1 trong số các loại thuốc như Actara, Admire 50EC; Confidor 70WG...

+ Bệnh bạc lá và bệnh đốm sọc vi khuẩn: Bệnh do vi khuẩn gây ra. Hiện nay vẫn không có thuốc đặc trị vì vậy chúng ta cần phát hiện bệnh sớm và dùng một trong các loại thuốc Staner, Sasa, IChatot,... phun khi bệnh chớm xuất hiện.

+ Bệnh khô vằn: Bệnh phát sinh trong điều kiện ẩm độ và nhiệt độ cao, đặc biệt ẩm độ trong hàng lúa cao. Bệnh phát sinh ở những chân ruộng cấy dày, cấy to khóm, ở những ruộng bón thừa đạm bón phân không cân đối. Bệnh liên quan chặt chẽ tới chế độ nước. Biện pháp phòng trừ: Cần áp dụng các biện pháp tiêu diệt nguồn bệnh trong đất và quản lý kỹ thuật trồng trọt thâm canh thích hợp. Bón phân cân đối N,P,K tránh bón tập trung đạm đón đòng, có thể phối hợp thêm Kali hoặc tro bếp để tăng

cường tính chống chịu của cây. Không để mực nước quá cao trong trường hợp bệnh đang lây lan mạnh. Khi bệnh phát triển mạnh phun Anvil, Tilt Super, Benvil 50 SC, Vacin... phun khi tỷ lệ bệnh > 20% đánh hại.

+ Bệnh vàng lá sinh lý: Trong những năm gần đây, thời gian chuyển tiếp từ vụ Xuân sang gieo cấy lúa vụ Mùa ngắn, gấp gáp. Đồng thời khi thu hoạch lúa vụ Xuân thường để gốc rạ cao. Phần lớn lượng gốc rạ được cày vùi trong đất mà không sử dụng biện pháp xử lý gốc rạ trước khi cấy nên có hiện tượng nghẹt rễ do ngộ độc hữu cơ. Biểu hiện lúa bị bệnh: Lá lúa bị úa vàng, lúa ngừng sinh trưởng, không đẻ nhánh, rễ lúa thâm đen có mùi tanh, không ra được rễ trắng.

Để khắc phục hiện tượng trên:

Trước tiên cần phải tháo cạn nước trên ruộng và thay nước mới, tiến hành bón thêm 15 kg vôi bột để khử chua. Đồng thời bón thêm 10 kg lân/sào, kết hợp sục bùn giúp cho ruộng thoáng khí để kích thích lúa ra rễ mới.

Tiến hành phun bổ sung phân bón qua lá. Có thể dùng một trong số các loại Komic, Đầu trâu 502, VP01 để cung cấp dinh dưỡng giúp cây lúa phục hồi nhanh. Khi lúa đang bị bệnh tuyệt đối không nên bón đạm. Sau khi thấy lúa đã khỏi bệnh bà con có thể tiến hành chăm sóc lúa như bình thường.

- Lưu ý khi sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật: Cần tuân thủ 4 nguyên tắc để đảm bảo an toàn và hiệu quả cao. 4 nguyên tắc là: Sử dụng đúng thuốc, đúng lúc, đúng cách, đúng liều lượng và nồng độ./.